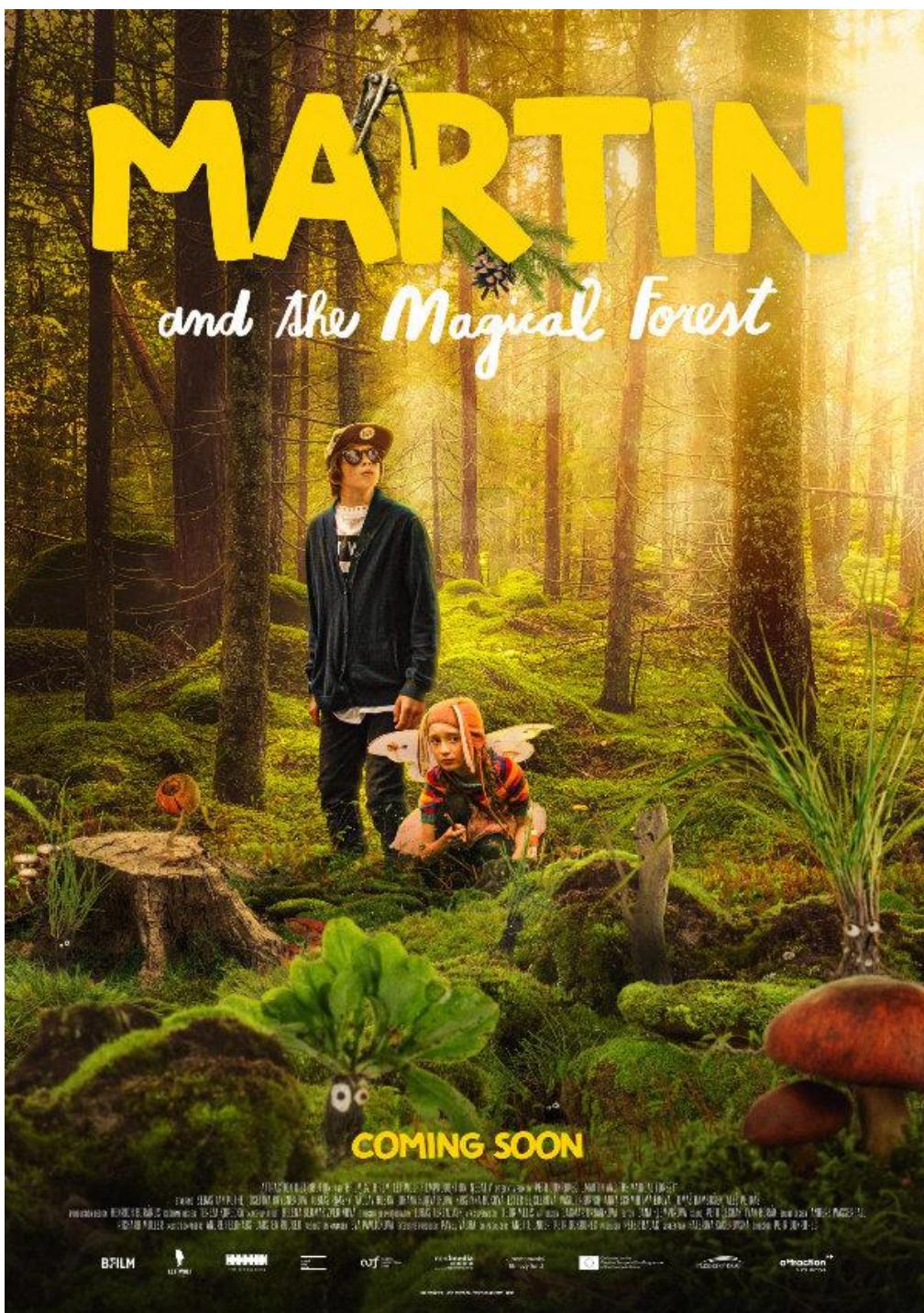

FUŠ – Film u školi predstavlja film

MARTIN I ČAROBNA ŠUMA

svibanj 2023.

PODACI O FILMU

Izvorni naziv: *Mazel a tajemství lesa*

Zemlja i godina proizvodnje: Češka, Njemačka, Slovačka, 2021.

Trajanje filma: 80 minuta

Žanr: igrani, obiteljski

Režija: Petr Oukropec

Scenarij: Kateřina Kačerovská

Uloge: Sebastian Pöthe, Josefína Krycnerová, Tobiáš Rímský, Václav Hubka, Johana Horváthová, Kristýna Boková, Ester Geislerová, Vasil Fridrich, Anna Schmidtmajerová

Kamera: Lukáš Teren

Montaža: Dana Klempírová

Animacija: Michal Struss, Magda Kvasničková, Martin Búřil

Umjetnički redatelj: Henrich Boraros

Kostimografija: Tereza Kopecká

Glazba: André Feldhaus

Producent: Peter Badač

Koproducent: Anette Unger

Produkcija: BFILM.cz

Koprodukcija: BFILM.sk, Leitwolf Filmproduktion (DE), Negativ

Najava filma: https://www.youtube.com/watch?v=fqYXzKXUqtI&ab_channel=BFI

Prikladno za uzrast: 7+

Ključni pojmovi: priroda i okoliš, poštovanje prirode, utjecaj suvremenog svijeta na prirodu, nepripadnost i zajednica, obitelj i sreća, prijateljstvo

Korelacija s nastavnim predmetima: Hrvatski jezik, Biologija, Geografija, Likovna umjetnost, Sat razredne zajednice

FESTIVALI I NAGRADE

Svjetska premijera održana je u ožujku 2021. na Međunarodnom filmskom festivalu za djecu i mlade u švedskom Malmöu. Zlin CFF 2021 (nagrađen), Zurich IFF 2021, London IFF 2021, Cinekid Amsterdam 2021, Athens CFF 2021, Filem'on CFF Brussels 2021, Juniorfest Plzen 2021, Athens CFF 2021, Cottbus IFF 2021, Sarajevo IFF 2022, JuniorFest Plzen 2022

REDATELJ

Petr Oukropec istaknuti je češki producent i redatelj. Rođen je u Pragu 1972. godine. Suosnivač tvrtke Negativ s.r.o., jedne od vodećih čeških produkcijskih kuća koja je proizvela više od četrdeset igranih, dokumentarnih i animiranih filmova. 1994. debitirao je kao producent igranim filmom *Indiánské léto*. 1999. osvojio je nagradu Češki lav za najbolji film godine (*Povratak idiota*). Član je Europske filmske akademije. Od 2003. godine vodi radionicu produkcije na Odsjeku za produkciju FAMU u Pragu. 2012. debitirao je kao redatelj dječjim avanturističkim filmom *Modri tiger*.

IZ RAZGOVORA S REDATELJEM

Gradski dečko Martin poslan je u ljetni kamp u šumi. Spavanje u šatorima, obroci iz poljske kuhinje, svakodnevna jutarnja gimnastika... Život ne može biti strašniji od ovoga! Može, može. Jer i šuma ima svoje tajne, a Martin je prvi koji opaža tajanstvena stvorenja koja u njoj obitavaju noću: vilenjake, grane koje škripe, ratoborne češere... I svi oni spremni su napustiti svoja skrovišta ne bi li ustali protiv rudarske tvrtke koja preuzima šumu. Umjesto horor priče o okrutnoj osveti prirode, Petr Oukropec snimio je razigranu ekološku komediju o dječaku koji svijet počinje gledati drugačijim očima. Njegov prethodni film *Modri tigar* također se bavi očuvanjem okoliša, ali mu je radnja smještena u gradu.

Vaš novi film ima sličnu poruku, ali nas vodi u šumu.

Oba filma govore o dječjem nastojanju da zaštite jedno predivno mjesto. Ovaj film ima prilično klasičan pristup prirodi, koja je prikazana kao krhka, no istovremeno i divlja i neukrotiva. Kateřina Kačerovská u svom je scenariju koristila klasične bajkovite arhetipove sa suvremenim obratom, primjerice u dinamici između dječaka i djevojčica. Djevojčice su otvorenog uma i empatične, otvoreni na magiju i odlučnije u rješavanju problema.

Kakav je vaš odnos s prirodom?

Odrastajući kao gradski dječak, svaki sam odmor provodio na selu i s prijateljima boravio u šumi. Vratio sam se na ta mjesta ponovno kao odrastao čovjek. Počeo sam raditi kao producent u ranoj mladosti, ali sam nakon nekoliko godina napravio pauzu kako bih podigao obitelj u malom selu.

Šumska stvorenja pojavljuju se gotovo na samom početku filma. Klasičnim pristupom trebalo bi nam mnogo više vremena prije nego bi ih ugledali.

Od prvog sam trenutka želio stvoriti tajanstvenu atmosferu, koristeći sitne detalje: nekoliko listova, cvijet, povjetarac koji puše kroz travu. To privlači pažnju gledatelja i tjera ga da se zapita što bi to točno moglo oživjeti.

Za češer koja visi s drveta potrebna su vam samo dva oka kako bi izgledao živ?

Ta smo stvorenja zajednički osmisili scenarist, tim animatora i ja. Stvorili smo svestran i organski svijet – svemir koji izgleda stvaran, ali koji je stvoren ljudskim rukama. Koristili smo nekoliko vrsta animacije za stvaranje različitih slojeva vizualnih efekata, kombinirajući marionete, tehniku stop-motion i klasične efekte kamere s 2D i 3D animacijom. Dio magije bio je vidljiv i na setu; htjeli smo suočiti mlade glumce s misterijama prirode i uhvatiti njihove iskrene reakcije. Svaki put kada bismo ih suočili s lutkom, pokrenutom pomoću konaca ili daljinskih upravljača, na licima bi im se pojavio osmijeh.

Martin ne dovodi u pitanje postojanje tih stvorenja?

Djeca prihvataju puno više od nas. Martin je na trenutak iznenađen, ali ih onda prihvata i oni mu pomažu. Isprva ih vidi samo on, a tek nakon nekog vremena i djevojčica koju zovu Lisičica i koja voli čitati jer vam knjige potiču maštu.

Premda ta stvorenja izgledaju slatko, priroda također može djelovati snažno i odlučno.

Priroda nam odgovara, ona reagira na ljudsko ponašanje. Ta sićušna stvorenja nisu dovoljno moćna da sama promijene svijet, ali znaju što žele – cvijet je više od pukog krhkog objekta ljepote!

Lisičica ne samo da vjeruje u bajke, ona ih gotovo živi.

Djeci je inspirativno čitati klasične bajke, koje će vam govoriti kako da organizirate svoj život, ali i o preprekama na koje možete naići. Valjda ih današnja djeca više ne čitaju.

Čak ni u Češkoj?!

Iznenadili biste se. Ne toliko koliko naša generacija, a pogotovo ne one klasične bajke koje sadržavaju ključne podatke o odrastanju (što je i njihova izvorna svrha). Ti se podaci često gube u animiranim adaptacijama koje današnja djeca poznaju. Bilo bi im bolje da čitaju izvorne priče ili, još bolje, da im ih čita baka, otac ili starija sestra. A onda, kada to budu mogli sami, mogu ih ponovno čitati i odrastati s njima.

Imate li svoju omiljenu?

Bože, nisam spremam za ovo pitanje! Smatram da su sve uistinu inspirativne. Ponekad dok radim na scenariju, konzultiram ih kako bih korigirao svoju dramaturgiju. Ali nisam obožavatelj današnjih čeških TV bajki, sa stalnim novim varijacijama princeza. Postali su franšiza. Mi smo posljednja zemlja na svijetu u kojoj je ova vrsta priповijedanja još uvijek popularna, iako su scenariji previše očiti i propuštaju pravu misteriju i klasične arhetipove.

Film ste snimali u tipičnoj češkoj šumi.

Glavne scene snimljene su u šumi blizu moje kuće. Tamo je i kamp u kojem smo boravili tri tjedna.

Kamp?

Naravno! Htio sam što realnije dočarati čitavu situaciju djeci i snimiti autentične osjećaje prijateljstva. Tri tjedna organizirali smo paralelni program aktivnosti na otvorenom, a klince smo svako malo zvali na set za određene scene u kojima su trebali glumiti. Možda zvuči prilično staromodno, ali za ovaj film to je bila prava metoda i pomogla nam je da radimo fokusirano i koncizno. Čitave su dane djeca trčala kroz šumu u svojim kostimima i bilo im je fantastično. Bila je to zadnja jesen prije Covida. Snimali smo 2019. i bavili se postprodukcijom dok smo čekali ponovno otvaranje kinodvorana.

Je li život u šumi donosio posebna iznenađenja?

Jednog maglovitog jutra po dolasku na set posvuda oko sebe zatekli smo na stotine daždevnjaka kakve nikad prije nisam vido. To je bila magija, dar prirode filmu!

Bi li s drugačijim budžetom to bio drugačiji film?

I ne toliko. Možda smo si mogli kupiti još malo vremena. No uspjeli smo napraviti većinu računalno generiranih slika unutar budžeta, a zbog pandemije smo imali više vremena za postprodukciju. Odjednom su profesionalci imali dovoljno vremena i nikakvog drugog posla.

REKLI SU O FILMU

Ako volite napetost do samog kraja, onda će vam se ova bajka sigurno svidjeti. Kao i u svakoj bajci, osim misterije, napetosti i magije, i ovdje postoji pouka - da se ne isplati lagati i varati, da je dobro poštovati pravila i da moramo snositi odgovornost i posljedice za svoje postupke. Pa čak i ako se čini da je najgore već tu i da je sve izgubljeno, ne treba odustati. Nada umire posljednja.

Alik.cz

KRATKI OPIS RADNJE

Martin, dječak iz grada, mora provesti dva tjedna u ljetnom kampu u prirodi uz jedno nezgodno pravilo – tehnologija je zabranjena, pa tako i internet. No pažnju mu uskoro zaokuplja važan zadatak – šumska stvorenja trebaju njegovu pomoć u borbi protiv pohlepnih graditelja koji su naumili uništiti njihovo prirodno stanište.

DUGI OPIS RADNJE

Martin je gradski dečko i prava maza. Odjeven je po najnovijoj modi i oči su mu zalijejljene za telefon, priroda i šuma su mu smetnja i strašna dosada jer u njoj nema utičnica. No, Martin mora tri tjedna ostati u ljetnom kampu, htio-ne htio, i to u onom pravom na livadi u šumi ispod brda Královka, gdje se spava u šatorima, gdje se jelo služi u poljskoj kuhinji i gdje postoji zajednički vigvam. Ujutro se svi zajedno zagrijavaju, kupaju u potoku, a telefoni su, naravno, zabranjeni. Ovako nešto Martin nije nikada doživio.

Počinje ljetna idila i spektakularno zajedničko natjecanje u kojoj svaka ekipa želi pobijediti. Martin u tomu baš i ne uspijeva, ali na noćnoj straži otkriva da u šumi ima više života nego što svi misle. Posvuda je puno misterioznih bića, travnatih duhova i divljih bića raznih oblika. Sve u šumi može oživjeti, a padne li na vas šišarka ili se spotaknete o stari korijen, to nije slučajno. Šumskim stvorenjima trebaju neke Martinove stvari kako bi se nosili s obližnjim rudarima i njihovim bušotinama te mu oni počnu pomagati u kampu: Martin odjednom postaje iskusni šumar i vodi svoj tim do pobjede.

No, nije preporučljivo previše se igrati s drevnim šumskim stvorenjima: voda iz šume nestaje, napetost između družine i obližnjih rudara raste, kao i sumnja da Martin nešto skriva. Skromna pustolovina kampiranja ide prema velikom finalu, a stvorenja iz šume prestaju se skrivati.

NAKON GLEDANJA FILMA

- Što vam se svidjelo, a što nije u filmu?
- Što vam je najviše ostalo u sjećanju u vezi s filmom?
- Koja je bila najsmješnija ili najuzbudljivija scena u filmu?
- Kakva je gluma u filmu? Djeluju li glumci u filmu prirodno? Jesu li uvjerljivi?
- Je li priča ispričana u filmu bila jasna i lako razumljiva?
- Što mislite o završetku filma?

Martin mora provesti tri tjedna u ljetnom kampu u prirodi i nije nimalo uzbudjen zbog toga. U početku mu se sav taj „režim“ čini užasno dosadan, ali ubrzo primijeti da u šumi postoje tajanstvene sile koje samo on može vidjeti. Tako priroda postaje zanimljivo mjesto puno avantura.

- Zašto je Martin isprva tako ravnodušan prema boravku u kampu i zašto ga priroda ne zanima? Što zanima drugu djecu u kampu?
- Koja zapažanja Martin ima o prirodi? Kakve se tajne moći kriju u šumi?
- Zašto stanovnici šume traže pomoć od Martina? Što mu ti tajanstveni stanovnici pokušavaju reći?
- Kako se atmosfera kampa mijenja kroz vrijeme? Kako obavljanje zajedničkog zadatka mijenja atmosferu kampa?

Na početku filma majka prati Martina na željezničku stanicu, gdje upoznaju i druge obitelji koje šalju svoju djecu u kamp. Svaka obitelj izgleda drugačije i svatko ima svoj način na koji se opravičava.

- **Kako biste opisali Martinovu obitelj i obitelji ostale djece?**
- **Djeluju li obitelji sretno i kako roditelji savjetuju svoju djecu o kampu?**
- **Što djeca nose sa sobom u kamp?**
- **Kako se Martinova obiteljska situacija odražava u kampu? Zašto, primjerice, Martin radije ostaje sam odnosno ne druži se s drugom djecom? Zašto se ostali vole družiti?**

U kampu Martin i ne uživa pretjerano u društvu druge djece i radije bi bio sam sa svojim telefonom. Kada započne natjecanje u raznim vještinama, Martina se sumnjiči za varanje, što uzrokuje razmirice među djecom. No, zajednički zadatak djeца pronalaze u zaštiti šume.

- **Kako se Martin ponaša u kampu? Zašto je ostao sam?**
- **Kako se druga djeca u kampu ponašaju prema njemu?**
- **Zašto se Martin sumnjiči za prijevaru u natjecanju? Zašto ostali ne vjeruju njegovim vještinama?**

U skladu s očekivanjima, Martin mora naučiti raditi u timu, cijeniti ljepotu prirode i potisnuti svoj prenapuhani ego. No, osim potrage za samim sobom, glavni junak mora se nositi i s prijetnjom u vidu industrijalaca koji rudare litij i time uništavaju netaknuti krajolik.

- **Zašto se krči šuma? Što će to značiti za regiju?**
- **Kako stanovnici kampa pokušavaju spriječiti uništavanje šume?**
- **Zašto su očuvanje prirode i raznolikosti prirode uvjet života stanovnika šume?**
- **Što se podrazumijeva pod biološkom raznolikošću?**
- **Kako se može vidjeti raznolikost prirode npr. u Hrvatskoj ili u obližnjoj šumi?**
- **Što možete raditi u prirodi? Jeste li ikada bili na nekom nezaboravnom izletu u prirodi?**
- **Što biste sami mogli učiniti da zaštitite prirodu?**

Raspravite u razredu na koje se sve načine priroda može održavati čistom i kako se treba ponašati kada u prirodi susretнемo životinje. Savjete možete prikupiti i izraditi zajednički vodič.

Vršnjaci su, uz obitelj, jedan od najvažnijih utjecaja na dječji razvoj. Kroz interakciju s vršnjacima tijekom igre, dijete jača svoju socijalnu kompetenciju i svoje vještine ponašanja. U interakciji s vršnjacima dijete stječe dva iskustva, odnosno temeljne dimenzije vršnjačkih odnosa, a to su popularnost i prijateljstvo. I dok je popularnost jednosmjeran odnos, prijateljstvo je dvosmjeran, specifičan, uzajaman odnos koji je odraz iskustva između dva pojedinca.

- **Što znači biti popularan?** Jeste li ikada bili u situaciji u kojoj se vaše mišljenje ignorira? Kakve je osjećaje izazvala ova situacija?
- Razmislite među grupom kako bi bilo dobro postupiti ako primijetite da je netko uvijek sam u školi ili je maltretiran. Koga možete zamoliti za pomoć? Na koji bi se način dugoročno mogao spriječiti osjećaj nečije isključenosti? Od savjeta možete sastaviti vodič.
- **Što za vas znače prijatelji?** Imate li puno prijatelja i je li bitan njihov broj ili nešto drugo?
- **Što je najljepša stvar koju je prijatelj ikada napravio za vas?**

Na početku filma, na željezničkoj postaji, zamjećujemo da Martin dolazi u pravnji majke i da njegov otac ima drugu obitelj odnosno da će Martin boraviti u kampu sa svojim polubratom s kojim, očigledno, nije u najboljim odnosima. Raskid bračnih odnosa vrlo je bolno i stresno iskustvo u dječjem životu. Djeca rastavu svojih roditelja doživljavaju kao gubitak jer se nakon

rastave jedan od roditelja seli iz zajedničkog doma. Iako taj roditelj ostaje bitan dio djetetova života, on više nije tu svaki dan kao prije i to je velika promjena i gubitak za dijete.

- Kakva je vaša obitelj? Kako provodite vrijeme zajedno?
- Što za vas znači sreća?
- Prisjetite se razdoblja u svom životu kada ste bili posebno sretni. Kakav je to trenutak bio?
- Raspravite zajedno što je potrebno za dobar život. Je li to novac i bogatstvo ili nešto drugo i koji je smisao životne sreće?

FILMSKA IZRAŽAJNA SREDSTVA

- Kakvim jezikom govore glavni likovi? Kakvi su dijalozi između djece?
- Odgovaraju li kostimi jeziku i karakteru likova?
- Ima li u ovom filmu specijalnih efekata (trikova)? Smatrate li da film ovakve tematike može biti zanimljiv i onda kada nema specijalnih efekata?
- Kakva je glazba? Ima li ona neku ulogu u ovome filmu? Postoji li tematska pjesma filma?
- Razmislite zašto je važno snimati i gledati različite filme. Razmislite o značenju različitih likova u filmu. jesu li glavni likovi uvijek dobri i sve znaju?
- Zašto često postoje i loši likovi? Kakve likove najviše volite?
- Kakve filme volite gledati? Imate li omiljeni film?
- Po čemu se ovaj film razlikuje od ostalih filmova koje ste gledali?
- Kojom biste ocjenom od 1 do 5 ocijenili ovaj film? Obrazložite svoju ocjenu.

IZVORI

<https://issuu.com/ecfajournal/docs/ecfa1-2022/s/14815675>

<https://repozitorij.ufzg.unizg.hr/islandora/object/ufzg:197/preview>

<https://negativ.cz/films/mazel-a-tajemstvi-lesa/>

<https://www.bfilm.cz/mazel-a-tajemstvi-lesa-2021/>

Rezervacije termina i dodatne informacije: Antonio Piljan, koordinator FUŠ-a
099 493 8354 / fus@kinovalli.net

Filmska ponuda i dodatne informacije: Nataša Šimunov, voditeljica Kina Valli
052 222 703 / info@kinovalli.net

Edukativni materijali: Ljiljana Kragulj

Kako bi Kino Valli poboljšalo produkciju kvalitetnih filmskih naslova za djecu i mlade, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika/ica, učitelja/ica i profesora/ica. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net.

Pula Film Festival

www.pulafilmfestival.hr

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu:

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

European Children's
Film Association
Association Européenne du Cinéma
pour l'Enfance et la Jeunesse

